

รายวิชา ภาษาไทย

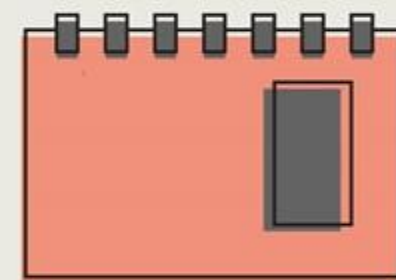
รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

เรื่อง ท่องคิดพินิจคุณค่า ๒

ก ข ค

๔

ท่องคิดพินิจคุณค่า ๒

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านท่องบทอาขยาน ได้
๒. ท่องจำบทอาขยานวิธีเด็กไทยได้ถูกต้อง
๓. บอกคุณค่าของบทอาขยานได้
๔. มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และรับผิดชอบ

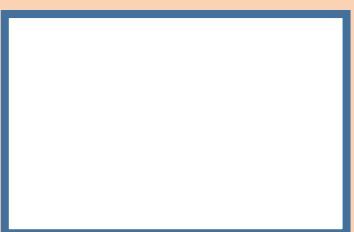
“คำไทยใช้ให้ถูก”

จงหาคำที่เขียนถูกต้อง

๑. ~~ห้าม~~รงค์ (ห้ามรงค์)

๒. ~~เดีย~~ฉันท (เดียตฉันท)

๓. ตาลโตนด

“คำนี้มี ความหมาย”
เสียงพูด

ศัคคยภพ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า
[ลักกะยะพาบ] (ปรัชญา) น. ภาวะแฝง, อำนาจหรือคุณสมบัติ
ที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็น
สิ่งที่ประจักษ์ได้ เช่น เขามีศัคคยภพในการทำงานสูง
แม่คำของ "ศัคคยภพ" คือ ศัคคย- ๑

“อ่านดีมีสาระ”

ไล่สายตาไปตามตัวอักษร

หลักการทองอาชยาน

๑. ฝึกแปลงเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน
เน้นเสียงปรับระดับ เสียงสูง-ต่ำ ให้สอดคล้อง
กับจังหวะลีลา และท่วงทำนอง
๒. ทองด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ แปลง
เสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๓. ท่องออกเสียงให้ถูกอักขรวิธี และต้องเข้าใจ
ในเนื้อหาของบทอาขยานนั้น
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
๕. ท่องให้ถูกจังหวะ และวรรคตอน
๖. ท่องให้ได้อารมณ์ และความรู้สึกตามเนื้อหา

วิธีการท่องอาขยาน

๑. อ่านเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้อง
๒. ท่องให้ถูกจังหวะวรรคตอน
๓. ท่องให้สัมผัสคล้องจองกัน

วิธีการท่อดงอาขยาน

๔. ท่อดงให้ถูกทำนองและลีลาคำประพันธ์
๕. ท่อดงโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสม

วิธีอ่านกลอนสี่

๑. อ่านออกเสียงปกติ แบ่งวรรค ๒+๒ / ๒+๒
(บางแห่งอนุโลมแบ่งตามความหมายของคำ)

ชาติไทย/รุ่งเรือง	เป็นเมือง/เก่าแก่
ประเพณี/งามแท้	ไม่แพ้/ชาติใด
วัดวา/อาราม	งดงาม/ยิ่งใหญ่
มีภา/ชาไทย	คิดใช้/ขึ้นเอง

วิธีอ่านกลอนสี่

๒. อ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

(แบ่งวรรค ๒+๒ / ๒+๒ :ลีลาทำนองเหมือนกาพย์ยานี ๑๑)

เด็กไทย/วันนี้

ต้องดี/ต้องเก่ง

ต้องช่วย/ตนเอง

ต้องเร่ง/ก้าวไป

ซื่อสัตย์/อดทน

ฝึกฝน/วินัย

เรารัก/เมืองไทย

ร่วมใจ/ทำดี

A close-up photograph of orange flowers, likely Canna lilies, set against a warm, golden background with soft bokeh light effects. The text is overlaid on the upper left portion of the image.

“ท่องเที่ยวในสวนอักษร”

เดินก้าวไป เทียบไป

กลอนสี่ วิธีเด็กไทย

เด็กเอ๋ยเด็กไทย

ตั้งใจศึกษา

เติบโตใหญ่กายหน้า

วิชาเลี้ยงตน

แสงแห่งปัญญา

มีค่ามากล้น

ส่องทางให้คน

พ้นความล้าเค็ญ

คิดดีทำดี

ชีวิตร่มเย็น

ขยันสรรค์สร้าง

รู้เก็บรู้ใช้

ไม่มียากเข็ญ

เป็นสุขกายใจ

อยู่อย่างเป็นไทย

ทำในสิ่งดี

ดำรงเอกลักษณ์

เสน่ห้ประเพณี

ควรเห็นคุณค่า

มีความภูมิใจ

มีศักดิ์มีศรี

มีอยู่คู่ไทย

รักษาเอาไว้

ในชาติของเรา

ที่มา : โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ข้อคิดจากบทอาขยาน

เด็ก ๆ ควรจะตั้งใจเรียนเมื่อโตขึ้นจะได้มี
วิชาความรู้ในการประกอบอาชีพ และ
นอกจากนี้จะได้ช่วยประเทศชาติในการรักษา
ความเป็นไทยเพื่อให้ทุกคนได้ภาคภูมิใจ

คุณค่าของการท่องเที่ยวอาขยาน

๑. ฝึกความจำ

๒. ฝึกวินัย

๓. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คุณค่าของการท่องเที่ยวอาขยาน

๔. อนุรักษ์วัฒนธรรมทางด้านภาษา
๕. ได้ข้อคิดคติเตือนใจ
๖. ทำให้เป็นคนอารมณ์ดี

“ทดสอบกันหน่อย”

ทดสอบท้ายบทเรียน

๑. สัมผัสชนิดใดเป็นสัมผัสบังคับในการแต่งกลอน
- ก. สัมผัสใน
 - ข. สัมผัสนอก
 - ค. สัมผัสอักษร
 - ง. สัมผัสพยัญชนะ

๒. คำที่คล้องจองกับคำว่า บ้านเมืองสะอาด

ก. กราบพระแก้ววัด

ข. ทิวทัศน์สวยงาม

ค. ทุกชาติใส่ใจ

ง. ท้องฟ้าสีคราม

๓. ข้อใดเป็นลักษณะของกลอนสี่

- ก. บทหนึ่งมี ๔ วรรค วรรคหนึ่งมี ๔ คำ
- ข. บทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคหนึ่งมี ๔ คำ
- ค. บทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคหนึ่งมี ๒ คำ
- ง. บทหนึ่งมี ๔ วรรค วรรคหนึ่งมี ๕ คำ

๔. คำในข้อใดสัมผัสกับคำว่า “ไปมา หาสู่”

ได้เหมาะสมที่สุด

- ก. ไม่รู้ จักกัน
- ข. ดูดาย จริงจัง
- ค. รู้เห็น เป็นใจ
- ง. งูง ปลาปลา

๕. คำในข้อใดคล้องจองทุกคำ

- ก. คนสวย สดใส ใจดี
- ข. กระโดด โลดเต้น ไปไกล
- ค. อักษร กลอนดี ท่องเก่ง
- ง. คล้องจอง ลองเขียน ใจดี

๖. ข้อใดเป็นสัมผัสอักษร

ก. สัม - กัม

ข. เพลง - แสลง

ค. ร้อง - นื่อง

ง. แปลง - ปล่อย

๗. ข้อใดเป็นลักษณะการเขียนที่ดี

ก. เขียนได้คล่องจอง

ข. เขียนผิด สะอาด อ่านง่าย

ค. เขียนเร็ว ไม่เรียบร้อย ได้ใจความ

ง. เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย

๘. ข้อใดเป็นสัมผัสสระ

ก. พลอย - พลาญ

ข. คลัง - ฟัง

ค. แก้ว - เกรง

ง. เลื้อ - สมิ้ง

๙. การคัดลายมือ ต้องการสิ่งใดมากที่สุด

ก. ความสวยงาม

ข. ความสะอาด

ค. ความมีระเบียบ

ง. ความรวดเร็ว

๑๐. ข้อใดกล่าวถึงกลอนสี่ ได้ถูกต้อง

- ก. คำประพันธ์ที่อ่านออกเสียง ๒ วรรคแรกเป็นเสียงสูง
- ข. คำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับเช่นเดียวกับกาพย์ยานี
- ค. คำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับเช่นเดียวกับกลอนสุภาพ
- ง. คำประพันธ์ที่อ่านออกเสียง วรรคที่ ๓ และวรรคที่ ๔ เป็นเสียงต่ำ

สรุป

การเรียนรู้เรื่องคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง คือ การนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบ ตามที่บัญญัติไว้ในตำราว่าด้วยการแต่งโคลง ฉันท์ กลอน และร่าย ตำราดังกล่าวนี้เรียกว่า “ฉันทลักษณ์”

บทร้อยกรองแต่ละชนิด จะมีรูปแบบและวิธีการประพันธ์ที่แตกต่างกัน เป็นลักษณะเฉพาะของคำประพันธ์นั้น ๆ จึงควรที่จะต้องรู้หลักการแต่งที่ถูกต้องเสียก่อน

“ของฝากจากครู”
ของทีระลึก,ของก้านัล

